



وزارت راه و شهرسازی

شرح وظایف اداره مدیریت بحران و پدافند غیرعامل (در اداره کل راه و شهرسازی استان)

فصل اول - کلیات

ماده (۱) - مستندات قانونی

- ۱-۱- ماده (۱۹) آئین نامه اجرایی قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور.
- ۱-۲- بند (۳) ذیل ماده (۴) شرح وظایف عمومی کارگروه تخصصی فرعی مدیریت بحران در حمل و نقل جاده ای مصوب ۱۳۹۰/۱۰/۲۰.
- ۱-۳- سیاست های کلی نظام در حوزه پدافند غیرعامل.

ماده (۲) - هدف

- ۱-۲- مدیریت مخاطرات و بحران بخش حمل و نقل، شریان های حیاتی، بلایای جوی و طوفان، مسکن و شهرسازی و زلزله.
- ۲-۲- پدافند غیرعامل در حوزه راه و شهرسازی به منظور کاهش آسیب پذیری زیر ساختها در استان.

ماده (۳) - تعاریف

- ۱-۳- تعاریف براساس ماده (۱) و (۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور و بندهای ذیل آن می باشد.
- ۲-۳- حوادث انسان ساز بزرگ در بخش حمل و نقل حوادثی است که جهت مدیریت مقابله با آن نیاز به حضور ستادهای مدیریت بحران استانها و شهرستانها باشد.
- ۳-۳- پدافند غیرعامل، به مجموعه اقدامات غیرمسلحانه ای که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب پذیری، تداوم فعالیت های ضروری، ارتقاء پایداری ملی و تسهیل مدیریت بحران در مقابل تهدیدها و اقدامات نظامی دشمن می شود، اطلاق می گردد.

فصل دوم - شرح وظایف عمومی و تخصصی در حوزه مدیریت بحران

ماده (۴) - شرح وظایف عمومی در حوزه مدیریت بحران



وزارت راه و شهرسازی

- ۴-۱- اجرای مصوبات شورای هماهنگی مدیریت بحران استان و کارگروه حمل و نقل، شریان‌های حیاتی، بلایای جوی و طوفان سازمان مدیریت بحران کشور.
- ۴-۲- انجام وظایف مربوط به مراحل پیش‌بینی و پیشگیری، آمادگی، مقابله و بازسازی و بازتوانی ابلاغ شده توسط کارگروه‌های تخصصی حمل و نقل، شریان‌های حیاتی، بلایای جوی و طوفان، تامین مسکن و مخاطرات زلزله، لغزش لایه‌های زمین، ابنیه، ساختمان و شهرسازی سازمان مدیریت بحران کشور.
- ۴-۳- پیشنهاد وظایف واحدهای استانی مدیریت بحران در زیربخش‌های حمل و نقل، بلایای جوی و طوفان، تامین مسکن، و مخاطرات زلزله، لغزش لایه‌های زمین، ابنیه، ساختمان و شهرسازی با همکاری ادارات کل و سازمان‌های ذیربط استانی به دبیرخانه کارگروه‌های تخصصی در مرکز.
- ۴-۴- تهیه و پیشنهاد خط‌مشی‌ها و سیاست‌های اجرایی موردنیاز مراحل مختلف مدیریت بحران جهت تصویب در کارگروه‌های تخصصی فرعی استانی و برنامه‌ریزی جهت توسعه و استفاده از کلیه امکانات و توانمندی‌های مورد نیاز اعم از دولتی، غیردولتی و نیروهای مسلح در طول زمان عملیات آمادگی و مقابله با حادثه.
- ۴-۵- تهیه طرح جامع خطرپذیری بخش حمل و نقل، شریان‌های حیاتی، بلایای جوی و طوفان، تامین مسکن، و مخاطرات زلزله، لغزش لایه‌های زمین، ابنیه، ساختمان و شهرسازی در سطح استان با هماهنگی سایر دستگاه‌ها و واحدهای استانی.
- ۴-۶- شناسایی شرایط اقلیمی استان و لحاظ نمودن آن به عنوان یکی از محورهای اساسی آمایش سرزمین.
- ۴-۷- شناسایی تغییر اقلیم استان و آثار و پیامدهای آن در پهنه سرزمین و اتخاذ راهکارهای مناسب.
- ۴-۸- بررسی و پیشنهاد طرح‌های مطالعاتی و اجرایی مدیریت بحران در بخش راه و شهرسازی استان در مراحل پیش‌بینی و پیشگیری، آمادگی و مقابله و بازسازی و بازتوانی.
- ۴-۹- پیشنهاد برنامه‌های سالیانه و میان‌مدت کارگروه تخصصی فرعی استانی و اعلام آن به شورای هماهنگی مدیریت بحران استان و دبیرخانه کارگروه‌های تخصصی فرعی استان و ارایه آن به مراجع ذیربط جهت تصویب و تخصیص اعتبارات لازم و تبادل موافقت‌نامه‌های مربوط.



وزارت راه و شهرسازی

- ۴-۱۰- جمع آوری و جمع بندی اطلاعات مربوط به خسارات وارده به بخش راه و شهرسازی در استان در اثر وقوع حوادث طبیعی و انسان ساز بزرگ و اعلام آن به شورای هماهنگی مدیریت بحران استان و دبیرخانه کارگروه تخصصی فرعی استانی جهت تامین اعتبارات مورد نیاز.
- ۴-۱۱- تشکیل کارگروه ارزیابی عملکرد واحدهای مدیریت بحران مربوطه در استان در مراحل مختلف مدیریت بحران.
- ۴-۱۲- پشتیبانی، هماهنگی و نظارت و ارزیابی بر اقدامات اداره کل راه و شهرسازی استان و سایر ادارات استانی وابسته به وزارت راه و شهرسازی، در خصوص مراحل مختلف مدیریت بحران (به ویژه آمادگی و مقابله) در سطح استان و شهرستانها و ارایه گزارش به دبیرخانه کارگروه تخصصی فرعی استانی.
- ۴-۱۳- برنامه ریزی و ایجاد هماهنگی لازم به منظور جلوگیری از تداخل مسئولیتها و انجام کارهای موازی و تکراری در مراحل مختلف مدیریت بحران در بخش راه و شهرسازی استان.
- ۴-۱۴- راه اندازی و به روز رسانی سایت مدیریت بحران بخش راه و شهرسازی در استان.
- ۴-۱۵- گزارش اقدامات انجام شده هر سه ماه یکبار به اداره کل مدیریت بحران و پدافند غیرعامل وزارت راه و شهرسازی و دبیرخانه کارگروههای تخصصی فرعی استانی.
- ۴-۱۶- انجام امور مربوط به دبیرخانه کارگروه تخصصی فرعی مدیریت بحران استان در بخش راه و شهرسازی.

ماده (۵) - شرح وظایف تخصصی در حوزه مدیریت بحران

۵-۱- پیش بینی و پیشگیری

- ۵-۱-۱- بررسی ساختمانها، ابنیه فنی، تجهیزات، تأسیسات و امکانات موجود بخش راه و شهرسازی از نظر شرایط ایمنی و پیگیری در جهت مقاوم سازی ساختمانها و تأسیسات موجود.
- ۵-۱-۲- نظارت عالیه بر رعایت اصول فنی و ایمنی در احداث ساختمانها، ابنیه فنی، تجهیزات، تأسیسات و امکانات بخش راه و ترابری استان و نحوه نگهداری آنها.
- ۵-۱-۳- پیگیری و نظارت عالیه بر رعایت اصول ایمنی در حمل و نقل کالاهای خطرناک در استان.



وزارت راه و شهرسازی

۵-۱-۴- جمع آوری آمار و اطلاعات مربوط به وقوع حوادث طبیعی و نیز انسان‌ساز بزرگ بخش حمل و نقل در سطح استان و تجزیه و تحلیل نتایج آنها جهت استفاده در طرح‌های جدید.

۵-۱-۵- اعلام پیش‌آگامی و پیش‌بینی وقوع بلایای جوی استان به سایر دستگاه‌های مرتبط و مردم از طریق اداره کل هواشناسی استان.

۵-۱-۶- پیگیری استفاده مؤثر از انواع بیمه‌ها و تسهیلات اعتباری در بخش راه و شهرسازی استان در ارتباط با خسارات ناشی از حوادث.

۵-۲- آمادگی

۵-۲-۱- تهیه طرح جامع مدیریت حوادث طبیعی و انسان‌ساز بزرگ استان در بخش مربوطه و تهیه و تدوین طرح تفصیلی هر نوع حادثه، برنامه سالیانه و نیز شناسایی ریسک حوادث.

۵-۲-۲- تهیه و پیشنهاد سازمان جانشین مدیریت بحران در هر یک از بخش راه و شهرسازی استان به اداره کل مدیریت بحران و پدافند غیرعامل وزارت متبوع.

۵-۲-۳- تعیین شرح وظایف هر یک از مدیران و پرسنل مورد نیاز در زمان آمادگی و مقابله با بحران.

۵-۲-۴- انجام آموزش‌های مورد نیاز به مدیران و پرسنل ذیربط استانی و برنامه‌ریزی جهت تداوم آنها.

۵-۲-۵- ایجاد بانک اطلاعاتی درباره پرسنل، اماکن، تأسیسات، تجهیزات و سایر امکاناتی که بالفعل و بالقوه در امور راه و شهرسازی در حوادث طبیعی و انسان‌ساز بزرگ در استان موجود و مورد نیاز است.

۵-۲-۶- پیگیری انجام پژوهش‌های کاربردی در زمینه تعیین دوره بازگشت طوفان و مخاطرات جوی در مناطق مختلف استان از اداره کل هواشناسی استان.

۵-۲-۷- ایجاد نظام مدیریت جامع اطلاعات در استان به منظور هشدار به موقع و اطلاع‌رسانی آنی و دقیق و به‌هنگام در زمان وقوع حادثه.

۵-۲-۸- پیگیری ایجاد اتاق امن مدیریت بحران در اداره کل راه و شهرسازی استان.

۵-۲-۹- ایجاد امکانات لازم بی‌سیم و باسیم جهت برقراری ارتباط مؤثر با مدیران حادثه در هنگام مدیریت بحران در استان.



وزارت راه و شهرسازی

- ۵-۲-۱۰- تعیین نوع و میزان منابع (امکانات و تجهیزات) مورد نیاز امور راه و شهرسازی استان برای اجرای سریع و مؤثر عملیات مقابله با بحران در بخش‌های دولتی و خصوصی و پیگیری جهت تهیه آنها توسط دستگاه‌های مسئول.
- ۵-۲-۱۱- نظارت بر برگزاری مانورهای فصلی در زمینه وقوع حوادث طبیعی و انسان‌ساز بزرگ در امور راه و شهرسازی، هواشناسی، تامین مسکن و مخاطرات زلزله در استان.
- ۵-۲-۱۲- پیشنهاد ضوابط مربوط به تعیین سطوح حالت اضطرار و شیوه اعلام بحران‌های ناشی از حوادث در مجموعه بخش راه و شهرسازی استان و تنظیم گزارشات ماهیانه از وقوع حوادث در بخش‌های مربوطه به تفکیک.
- ۵-۲-۱۳- مطالعه و تعیین راه‌حل‌های جایگزین در هنگام مقابله با بحران در استان از طریق هر یک از بخش راه و شهرسازی.
- ۵-۲-۱۴- گردآوری و تنظیم برنامه‌های سالیانه و میان‌مدت و برآورد اعتبارات مورد نیاز جهت اجرای مراحل مختلف مدیریت بحران در استان و ارایه آن به اداره کل مدیریت بحران استانداری جهت تامین اعتبار مورد نیاز.
- ۵-۲-۱۵- تشکیل کارگروه تخصصی ارزیابی خسارات در استان.
- ۵-۲-۱۶- برنامه‌ریزی و پیگیری در ارایه آموزش‌های لازم به مردم و کاربران بخش راه و شهرسازی در استان در ارتباط با چگونگی پیشگیری از وقوع بلایا و یا کاهش اثرات آن و نیز مقابله با آن توسط واحدهای مسئول در استان و سایر زیربخش‌های راه و شهرسازی.
- ۵-۲-۱۷- تهیه و پیشنهاد دستورالعمل‌های نحوه انجام اقدامات اضطراری و احتیاطی در هنگام وقوع و یا احتمال وقوع حوادث در استان به دستگاه‌های ذیربط بخش راه و شهرسازی.
- ۵-۲-۱۸- احداث پل‌های موقت در استان و مدیریت بر نگهداری و استفاده صحیح از آنها و نیز پیگیری در جهت آموزش پرسنل نصاب.
- ۵-۲-۱۹- ایجاد فرماندهی واحد در بخش راه و شهرسازی استان برای آمادگی دائم و اقدام مؤثر در هنگام مقابله با بحران.



وزارت راه و شهرسازی

۵-۲-۲۰- پیگیری در تهیه و جمع بندی گزارشات ماهیانه ناشی از وقوع حوادث طبیعی و اعلام به مراجع مربوطه.

۵-۳-مقابله

۵-۳-۱- اطلاع رسانی سریع از وقوع هر نوع حادثه به مدیران مسئول در بخش راه و شهرسازی استان و ارایه اخبار و اطلاعات مربوط به رویدادها و اقدامات انجام شده حسب مورد به اداره کل مدیریت بحران و پدافند غیرعامل وزارت متبوع و اداره کل مدیریت بحران استانداری، در هر ۱۲ ساعت تا پایان مرحله عملیات مقابله با بحران.

۵-۳-۲- هدایت و نظارت بر ترمیم و بازسازی سریع تاسیسات و تجهیزات حمل و نقلی آسیب دیده در استان توسط هریک از بخش راه و شهرسازی مرتبط.

۵-۳-۳- بکارگیری امکانات دولتی و خصوصی در هنگام مقابله با بحران در استان با توجه به ابلاغ رییس سازمان مدیریت بحران کشور و رییس کارگروه حمل و نقل، شریان های حیاتی، بلایای جوی و طوفان سازمان مدیریت بحران کشور.

۵-۳-۴- ابلاغ مسیرهای بهینه در زیربخش های حمل و نقل استان در هنگام مقابله.

۵-۳-۵- اعزام کارگروه های ارزیابی عملکرد مدیران و ارزیابی خسارات استانی در پی وقوع حوادث به منظور ارزیابی عملکرد مدیران بخش در مقابله با بحران و نیز بدست آوردن دلایل خسارات وارده.

۵-۳-۶- اخذ گزارش کارگروه ارزیابی عملکرد واحدهای استانی در هنگام بحران و ابلاغ نقاط ضعف احتمالی و پیگیری و نظارت جهت رفع آنها.

۵-۳-۷- برآورد اولیه خسارات ریالی وارد شده و اعلام آن به مراجع مسئول در بند (۵-۳-۳) در ۱۲ ساعت پس از وقوع حادثه و ارسال گزارشات تکمیلی آن.

۵-۴- بازسازی و بازتوانی



وزارت راه و شهرسازی

- ۵-۴-۱- تدوین برنامه‌های جامع علمی به منظور بازسازی اصولی و فنی مناطق آسیب‌دیده در بخش راه و شهرسازی استان.
- ۵-۴-۲- اخذ گزارش گروه‌های تخصصی مستندسازی تخصصی و تجزیه و تحلیل دلایل تخریب و آسیب دیدن تأسیسات موجود در راه و شهرسازی و در صورت لزوم پیگیری در انجام اصلاحات لازم در طراحی و اجرا و نظارت و نگهداری.
- ۵-۴-۳- کنترل و نظارت بر استفاده از مصالح استاندارد جهت احداث ساختمان‌ها، تأسیسات و تجهیزات بخش راه و شهرسازی در استان.
- ۵-۴-۴- کنترل و نظارت بر استفاده از کارگران دارای کارت مهارت فنی در اجرای ساختمان‌ها، ابنیه فنی، تأسیسات و تجهیزات بخش راه و شهرسازی در استان.
- ۵-۴-۵- بررسی نقاط ضعف و قوت عملیات مقابله با حوادث و اصلاح نقاط ضعف و ارزیابی پیشنهادات لازم در زمینه اصلاح قوانین و مقررات مربوطه در صورت نیاز.
- ۵-۴-۶- پیگیری اخذ اعتبارات لازم توسط مراجع مسئول جهت بازسازی ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات آسیب‌دیده بخش راه و شهرسازی استان.
- ۵-۴-۷- ایجاد تسهیلات مورد نیاز برای مجریان بازسازی در استان.
- ۵-۴-۸- پیگیری در جهت بازتوانی کارگزاران بخش راه و شهرسازی که در اثر وقوع حوادث دچار خسارات بدنی و مالی می‌شوند.



وزارت راه و شهرسازی

ماده (۶) - شرح وظایف در حوزه پدافند غیرعامل

- ۱-۶- نظارت بر رعایت اصول و ضوابط پدافند غیرعامل از قبیل انتخاب عرصه ایمن، پراکنده‌سازی یا تجمیع حسب مورد، حساسیت‌زدایی، اختفا، استتار، فریب دشمن و ایمن‌سازی در طرح‌های جدیدالاحداث بخش راه و شهرسازی در استان.
- ۲-۶- هماهنگی در شناسایی نقاط حیاتی، حساس و مهم بخش راه و شهرسازی استان در چهارچوب دستورالعمل‌های صادره و پیشنهاد اداره کل مدیریت بحران و پدافند غیرعامل وزارت متبوع.
- ۳-۶- هماهنگی جهت مطالعه تهدیدات تخصصی و مدیریت ناشی از تخاصمات بیگانگان و تجاوز نظامی و احصاء تمامی آسیب‌پذیری‌ها و ضعف‌های موجود در برابر تهدیدات.
- ۴-۶- هماهنگی و نظارت جهت تهیه طرح جامع و سند راهبردی و تخصصی مربوط به امر پدافند غیرعامل در بخش راه و شهرسازی استان و پیشنهاد آن به کمیته پدافند غیرعامل ستاد وزارت متبوع جهت تصویب.
- ۵-۶- پیگیری و نظارت بر انجام مطالعات و رعایت اصول پدافند غیرعامل در تأسیسات حیاتی و حساس و مهم موجود و در دست مطالعه و ساخت با رعایت اصل هزینه-درآمد و مشارکت در تصویب طرح‌های تهیه شده.
- ۶-۶- تهیه طرح جامع پدافند غیرعامل در برابر سلاح‌های غیرمتعارف نظیر هسته‌ای، میکروبی و شیمیایی در زیربخش‌های راه و شهرسازی استان، حسب نیاز.
- ۷-۶- هماهنگی نسبت به تهیه و تدوین آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، ضوابط عمومی و اختصاصی پدافند غیرعامل به منظور استمرار فعالیت‌های اداره کل راه و شهرسازی استان و زیربخش‌های دولتی و خصوصی و تعاونی راه و شهرسازی در شرایط تهدید، بحران و جنگ احتمالی.
- ۸-۶- برنامه‌ریزی در جهت آموزش عمومی و تخصصی مدیران، پرسنل و مشاورین ذیربط در مورد پدافند غیرعامل.
- ۹-۶- برآورد اعتبارات مورد نیاز اجرای طرح‌های پدافند غیرعامل استان و پیشنهاد به کمیته پدافند غیرعامل مستقر در ستاد وزارت متبوع.
- ۱۰-۶- نظارت بر اجرای پروژه‌های پدافند غیرعامل توسط زیربخش‌های راه و شهرسازی استان.



وزارت راه و شهرسازی

- ۶-۱۱- هماهنگی با مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات وزارت متبوع در خصوص بکارگیری اصول و ضوابط پدافند غیرعامل در مقابله با تهدیدات نرم‌افزاری و الکترونیکی و سایر تهدیدات جدید دشمن به منظور حفظ و صیانت شبکه‌های اطلاع‌رسانی، مخابراتی و رایانه‌ای و نظارت بر اجرای آنها.
- ۶-۱۲- پیش‌بینی ساز و کار لازم برای تهیه طرح‌های مشترک ایمن‌سازی و ایجاد هماهنگی در سایر طرح‌ها و برنامه‌ها در دو حوزه پدافند غیرعامل و حوادث طبیعی در جهت هم‌افزایی و کاهش هزینه‌ها در بخش‌های راه و شهرسازی استان.
- ۶-۱۳- هماهنگی و پیگیری در انجام دستورالعمل‌های صادره توسط معاون وزیر و هماهنگی کننده اجرای طرح‌های پدافند غیرعامل و نیز اداره کل مدیریت بحران و پدافند غیرعامل وزارت متبوع.
- ۶-۱۴- رعایت طبقه‌بندی اطلاعات در تهیه و اجرای طرح‌های پدافند غیرعامل و مکاتبات مورد نیاز.
- ۶-۱۵- اجرای مصوبات کمیته پدافند غیرعامل وزارت متبوع

"والسلام"